

Man gik da til:

Første Behandling af Forslag til Lov om Ændringer i Lov Nr. 142 af 28. April 1931 om Udlaan af Erhvervenes Laanefond til Ejere af Landbrugsejendomme til Opnaelse af Akkord.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 41).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Landbrugsministeren (Bording): Jeg skal tillade mig at forelægge for det høje Landsting Forslag til Lov om Ændringer i Lov Nr. 142 af 28. April 1931 om Udlaan af Erhvervenes Laanefond til Ejere af Landbrugsejendomme til Opnaelse af Akkord. De økonomisk vanskelige Forhold, som Landbruget lever under for Øjeblikket, med den store Nedgang i Indtægterne, gør, at en Række Landmænd har ondt ved at klare deres Forpligtelser, og det gælder i første Række de Landmænd, som foruden de almindelige Driftsudgifter har en betydelig Udgift til Forrentning af deres Gæld. Under de saakaldte gode Aar, Landbruget havde under og efter Krigen, skete der det, at de Landmænd, som maatte købe Ejendomme i disse Aar, da der var gode Priser paa Landbrugsprodukterne, maatte betale høje Priser for Ejendommene, og det var derfor nødvendigt for dem at stifte betydelig Gæld. Disse Landmænd har under de nuværende vanskelige økonomiske Forhold meget ondt ved at klare deres Gældsforpligtelser, og det Spørgsmaal rejser sig da, om det ikke er muligt at gennemføre saadanne Foranstaltninger, at disse Mennesker kan blive ved deres Ejendomme, naar de ellers i enhver Henseende er kvalificerede dertil. Dette vil ikke alene være af stor Betydning for de paagældende selv, men det vil ogsaa være af Betydning for hele Samfundet, idet en Udvikling, der medfører, at en Række Landmænd maa gaa fra Hus og Hjem, ikke alene rammer de paagældende Personer, men ogsaa forringer Produktiviteten i Samfundet, idet de naturligvis ikke gaar fra Ejendommene, før de paa enhver Maade har søgt at klare deres Forpligtelser, hvilket i det lange Løb vil sige, at Produktionsevnen og Produktionsmuligheden nedsættes ganske betydeligt.

Det er da ganske naturligt, at man spørger sig selv, om disse Mennesker ikke kan komme ind under de Ordninger, der

træffes indenfor andre Erhverv, og som gaar ud paa at nedskrive Gælden meget stærkt gennem en Akkord. Det er imidlertid en Erfaring, som sikkert alle har gjort, at det er meget vanskeligere at opnaa Akkord i Landbruget end i andre Erhverv, og jeg tror, det navnlig er 3 Ting, som har stillet sig hindrende i Vejen for Opnaelse af Akkordordninger indenfor Landbruget. For det første har man indtil 1927 savnet, om jeg saa maa sige, et mæglende Udvalg til at forhandle med de 2 Parter, Kreditorer og Debitorer; dernæst har det for at faa Kreditorerne til at nedskrive deres Tilgodehavende betydeligt været nødvendigt at skaffe et kontant Beløb til Veje, saa at de kunde faa en Del af deres Tilgodehavende udbetalt; men den tredie og største Hindring for Opnaelse af Akkord har sikkert været de egenartede Prioritetsforhold, der raader indenfor Landbruget, idet Landbruget har en forholdsvis langt større Pantegæld i Ejendommene, end andre Erhverv har. Det er ingenlunde noget usædvanligt, at den Pantegæld, der hviler paa en Landbrugsejendom, gaar op til Ejendommens Værdi og i mange Tilfælde endog betydeligt derover, og det er soleklart, at det er vanskeligt at opnaa en Akkordordning — navnlig en frivillig Akkord, men vel ogsaa en Tvangsakkord —, naar Pantegælden ligger betydeligt over Ejendommens Værdi. Thi skal en forsvarlig Ordning kunne opnaas, maa ogsaa Pantegælden nedskrives, og naar der stilles et kontant Beløb til Raadighed for Kreditorerne, er det vanskeligt at opnaa Enighed mellem dem, idet de, der har en Fortrinsstilling gennem Pantesikkerhed, i de fleste Tilfælde vil hævde, at saa bør de have det Beløb, der stilles til Raadighed, medens de, der ligger længere ude, og som slet ingen Udsigt har til at faa noget ved et Tvangssalg af Ejendommen, maa holdes udenfor. De Kreditorer, som ikke har Pant i Ejendommen, maa under saadanne Omstændigheder ræsonnere som saa, at hvis de ingenting faar af det kontante Beløb, der stilles til Raadighed, er der ingen Grund for dem til at gaa ind paa en Nedskæring af deres Tilgodehavender, og derfor siger de: Naar vi slet ingen Penge faar, vil vi ikke gaa med til nogen Akkordordning. Dette er sikkert Hovedaarsagen til, at man ikke indenfor Landbruget har kunnet opnaa Akkordordninger i lige saa høj Grad som indenfor andre Erhverv, skønt det i og for sig vilde være naturligt.

I 1927 gennemførtes en Lov, hvorved